

Назив предмета: ЦРКВЕНА ПИСМЕНОСТ И КЊИЖЕВНОСТ 1						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
ЦПК1	Обавезни	I	3	2	1	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				1999/2000.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Основне додипломске академске студије. Први циклус. Општи смјер.						
Условљеност другим предметима: нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање академског знања из историје и теорије хришћанске писмености и књижевности; приближавање студентима вриједносног система хришћанске културе преко поетичких, реторичких и естетичких форми византијске, старословенске и српске црквене писмености и књижевности.						
Исходи учења-компетенције: Овладавање основним знањем из области књижевности. Оспособљеност за разумијевање односа књижевности и теологије и самостално тумачење сакралног књижевног текста. Компетенција за књижевнотеоријско, књижевноисторијско и критичко мишљење. Овладавање основним поетичким, естетичким и реторичким појмовима.						
Име и презиме наставника и сарадника: доц. др Владан Бартула						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, дискусија, консултације, задаћа, тестови, интертекстуалне анализе, аудио и видео презентације.						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Увођење у дисциплину. Хришћанска књижевност. Периодизација.					
2	Културно–историјски, књижевни и теолошки увод у изучавање сакралног текста.					
3	Сакрални текст хришћанске књижевности. Антички узор. Рукописно наслеђе.					
4	Духовна генеза сакралног пјесничког језика. Византијска парадигма. Свети Оци.					
5	Теолошко–филозофски и књижевнотеоријски аспекти сакралног пјесничког језика.					
6	Етапе развоја сакралног књижевног језика и православна култура.					
7	Први колоквиј					
8	Постанак и развој сакралног књижевног језика код Срба. Свети Ћирило и Методије.					
9	Превођење сакралних текстова у српској књижевности. Преводна књижевност.					
10	Монашке и дворске одлике сакралног књижевног језика. Књижевни центри.					
11	Жанрови византијске и српске хришћанске књижевности. Поезија и проза.					
12	Сакрални текст византијске и словенске књижевности. Вјера, језик и богослужење.					
13	Духовни, културни и књижевни идентитет код Срба. Српски културни образац.					
14	Литургијски језик и стил византијске и српске хришћанске књижевности.					
15	Други колоквиј					
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује предавањима и вјежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
Ј. У. Русенквист. Византијска књижевност. Лозница: Карпос, 2014.						
Х. Г. Бек. Путеви византијске књижевности. Београд: СКЗ, 1967.						
Ш. Дил. Византијске слике. Београд: СКЗ,						
М. Радуловић. Српски културни образац и српска књижевности, Фоча: ПБФ 2015.						
Д. Богдановић. Историја старе српске књижевности. Београд: СКЗ 1991.						

Б. Трифуновић. *Кратак преглед јужнословенских књижевности средњег века*. Бгд.
 А. Милановић. *Кратка историја српског књижевног језика*. Бгд: Завод за уџбенике, 2010.
 Митр. Амфилохије. *У почетку бијаше Слово*. Цетиње: Светигора, 2010.
 Ј. Деретић. *Културна историја Срба; Историја српске књижевности*. Бгд: 2011; 2013.
 С. Пападопулос. *Теологија и језик*. Београд: Хришћанска мисао, 1998.
 К. Кончаревић, *Језик и православна духовност*, Крагујевац: Каленић, 2006.
Речник књижевних термина. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2001.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и вјежбама: **10**
2. Тестови или колоквијуми (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, приказ, анализа дјела и сл.): **10**
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **10**
5. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

недјељно: 3 кредита $\times$ 40/30 = 4 сата

2 сата предавања, 1 сат вјежби, 1 сат самосталног рада.

У семестру: настава и завршни испит: (4 сата) $\times$ 16 = 64 сата. Неопходне припреме прије почетка семестра (упис, овјера) 2х (6 сати и 39 мин) = 13 сати и 18 мин. Укупно оптерећење за предмет: 3 $\times$ 30 = 90. Допунски рад: од 0 до 30 сати 37 мин. Структура оптерећења: 106 сати и 5 мин. (настава) + 13 сати и 18 мин. (припрема) + 30 сати и 37 мин. (допунски рад).

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз групни и индивидуални рад са студентима. Списак књижевних дјела која треба прочитати одређен је у додатку овог програма, у посебној литератури.

Назив предмета: ЦРКВЕНА ПИСМЕНОСТ И КЊИЖЕВНОСТ 2						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПК2	Обавезни	II	3	2	1	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				1999/2000.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Основне додипломске академске студије. Први циклус. Општи смјер.						
Условљеност другим предметима: Положен први дио предмета.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање академског знања из историје и теорије хришћанске писмености и књижевности; приближавање студентима вриједносног система хришћанске културе преко поетичких, реторичких и естетичких форми византијске, старословенске и српске црквене писмености и књижевности.						
Исходи учења-компетенције: Овладавање основним знањем из области књижевности. Оспособљеност за разумијевање односа књижевности и теологије и самостално тумачење сакралног књижевног текста. Компетенција за књижевнотеоријско, књижевноисторијско и критичко мишљење. Овладавање основним поетичким, естетичким и реторичким појмовима.						
Име и презиме наставника: доц. др Владан Бартула						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, дискусија, консултације, задаћа, тестови, интертекстуалне анализе, аудио и видео презентације.						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Увод у историју српске хришћанске књижевности. Периодизација.					
2	Класична српска хришћанска књижевност: духовна генеза, типолошке одлике.					
3	Српска хришћанска књижевност епохе Немањића. Византијска парадигма.					
4	Српска хришћанска књижевност епохе Лазаревића. Преписивачке школе.					
5	Српска хришћанска књижевност епохе Бранковића. Стара црквена умјетност.					
6	Два посљедња вијека старе српске хришћанске књижевности и умјетности.					
7	Први колоквиј					
8	Класична књижевна традиција патријархалне културе. Српско штампарство.					
9	Ренесансна, барокна и класицистичка хришћанска књижевност код Срба.					
10	Покушај просвјетитељске модернизације црквене и патријархалне културе.					
11	Стваралачки преображаји житија и љетописа. Хришћанска грађанска култура.					
12	Зрелост српског религиозног пјесништва. Романтичарски и реалистички дух.					
13	Православна естетика и модернизација црквених жанрова. Црквени експресионизам.					
14	Умјетничке транспозиције и естетизација религиозних доживљаја у књижевности.					
15	Други колоквиј					
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вјежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
М. Радуловић. Српски културни образац и српска књижевности, Фоча: ПБФ, 2015.						
Д. Богдановић. Историја старе српске књижевности. Београд: СКЗ, 1991.						
Ђ. Трифуновић. Кратак преглед јужнословенских књижевности средњег века. Бгд.						
М. Кашанин. Српска књижевност у средњем веку. Београд: Завод за уџбенике, 2002.						
Б. Летић. У огледалу духовном. И. Сарајево: СКПД „Просвјета“, 2008.						

Ризничари и памтитељи. Зборник текстова (приредио Р. Поповић). Бања Лука: 2013.
Ј. Деретић. Културна историја Срба; Историја српске књижевности. Бгд: 2011; 2013.
Пет векова српског штампарства. Београд: 1994.
Речник књижевних термина. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2001.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и вјежбама: **10**
2. Тестови или колоквијуми: **20**
3. Писани радови (есеј, приказ, анализа дјела и сл.): **10**
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **10**
5. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

недјељно: 3 кредита $\times$ 40/30 = 4 сата

2 сата предавања, 1 сат вјежби, 1 сат самосталног рада.

У семестру: настава и завршни испит: (4 сата) $\times$ 16 = 64 сата. Неопходне припреме прије почетка семестра (упис, овјера) 2х (6 сати и 39 мин) = 13 сати и 18 мин. Укупно оптерећење за предмет: 3 $\times$ 30 = 90. Допунски рад: од 0 до 30 сати 37 мин. Структура оптерећења: 106 сати и 5 мин. (настава) + 13 сати и 18 мин. (преприпрема) + 30 сати и 37 мин. (допунски рад).

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз групни и индивидуални рад са студентима. Списак обавезних књижевних дјела која треба прочитати налази се у додатку овог програм, у посебној литератури.